

Ο Ρόλος του Κοινωνικού Λειτουργού στις ΣΜΕΑΕ: Εκπαίδευση και Κοινωνική Υποστήριξη

Εισηγήτριες:

- Τζιμοπούλου Καλλιόπη - Μαρία,
M.Sc., M.Ed. Κοινωνική λειτουργός, Εγκληματολόγος,
Ειδική παιδαγωγός
- Χατζηδρόσου Δέσποινα,
M.Ed Κοινωνική λειτουργός, Εκπαιδεύτρια Ενηλίκων

Εισαγωγή — Εργαλεία Κοινωνικής Εργασίας στην Εκπαίδευση

Η **Κοινωνική Εργασία** στην **εκπαίδευση** και ειδικότερα στην **Ειδική Αγωγή** και **Εκπαίδευση** μπορεί να γίνει μοχλός κοινωνικής αλλαγής και ουσιαστικής ένταξης.

Σύντομη παρουσίαση των βασικών εργαλείων και της χρήσης τους για κοινωνική αλλαγή και ένταξη

Αξιολόγηση

(Κοινωνικό ιστορικό,
achenbach, SDQ,
Child-PIE)

Ανάλυση συστημάτων και ομάδων

(γενεόγραμμα,
κοινωνιόγραμμα)

Ανάδειξη δυνατοτήτων (ROPES)

Οργάνωση σκέψης και σχεδιασμός (SWOT)

Στοχοθεσία (S.M.A.R.T.)

Ο Κοινωνικός Λειτουργός στην Εκπαίδευση

Προβολή βασικών ρόλων κοινωνικού λειτουργού στο εκπαιδευτικό περιβάλλον

Παρεμβαίνει σε θέματα που εμποδίζουν την ισότιμη πρόσβαση στην εκπαίδευση.

Ασχολείται με **κοινωνικούς, πολιτισμικούς, οικονομικούς και οικογενειακούς παράγοντες** που επηρεάζουν τον/την μαθητή/τρια.

Συμβάλλει στην **πρόληψη του αποκλεισμού** και την προώθηση της ένταξης.

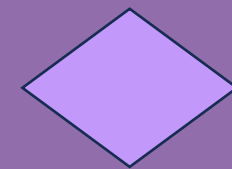
Συνεργάζεται με όλα τα εμπλεκόμενα μέρη για **ολιστική και εξατομικευμένη υποστήριξη** του παιδιού..

Τι είναι οι ΣΜΕΑΕ — Δομή και εξειδικευμένο προσωπικό

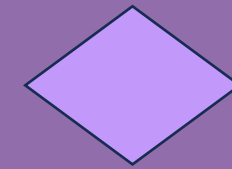
Τι είναι ΣΜΕΑΕ;

Οι **ΣΜΕΑΕ** είναι δημόσια σχολεία προσχολικής, πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, τα οποία έχουν ως αποστολή την **εκπαίδευση μαθητών/τριων με Αναπηρία ή/και Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες**, οι οποίοι δεν μπορούν να ακολουθήσουν το αναλυτικό πρόγραμμα ή να υποστηριχθούν επαρκώς σε ένα Γενικό Σχολείο.

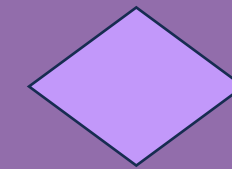
Ειδικότητες που απαρτίζουν το Ειδικό Σχολείο:

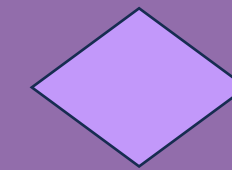
Διεύθυνση

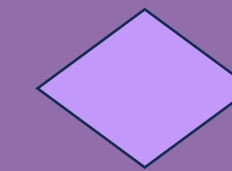
Εκπαιδευτικοί αντίστοιχης βαθμίδας

Εξειδικευμένες ειδικότητες εκπαιδευτικών

Ειδικό Εκπαιδευτικό Προσωπικό

Ειδικό Βοηθητικό Προσωπικό

Η παρουσία του Κοινωνικού Λειτουργού στην ΕΑΕ

Ο ρόλος του/της ΚΛ στις ΣΜΕΑΕ είναι:

1 Ενημερωτικός

2 Συμβουλευτικός

3 Υποστηρικτικός

4 Συντονιστικός

Ο ρόλος των κοινωνικών λειτουργών στην εκπαίδευση εστιάζει στην προαγωγή της ψυχοκοινωνικής και γνωστικής ανάπτυξης των μαθητών/τριων με βάση τις αρχές των ίσων δικαιωμάτων και ευκαιριών.

Η παροχή ψυχοκοινωνικής στήριξης και ανάπτυξης παρεμβάσεων γίνεται μέσω των τριών μεθόδων της κοινωνικής εργασίας, δηλαδή με παρεμβάσεις εστιασμένες στο άτομο, στην ομάδα, στην κοινότητα (Κατσαμά, 2014).

Ο/Η κοινωνικός/ή λειτουργός συνδέει τα άτομα με το υποστηρικτικό πλαίσιο, ενισχύοντας τη συμμετοχή τους στην κοινωνική και εκπαιδευτική ζωή (IFSW, 2014).

Οι 7 αρχές στην επαγγελματική σχέση

Βασικές αρχές που ξεχωρίζουν την Κοινωνική Εργασία)

Εξατομίκευση

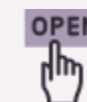
Σκόπιμη έκφραση συναισθημάτων

Ελεγχόμενη συναισθηματική εμπλοκή

Παραδοχή

Μη κριτική στάση

Αυτοδιάθεση

Εχεμύθεια

Κοινωνικός λειτουργός: Βασικές αρχές προσέγγισης στον Αυτισμό

Προσεγγίσεις που ενισχύουν αξιοπρέπεια, αυτοδιάθεση
και κοινωνική πρόσβαση

Ο Αυτισμός εντάσσεται στην νευροαναπτυξιακή ανθρωποποικιλότητα
και έχει την αξιοπρέπεια του και όλα τα συναφή ανθρώπινα δικαιώματα!

Ενσυναίσθηση

Αντίληψη νευροδιαφορετικότητας ως ταυτότητα, όχι εμπόδιο

Ενίσχυση αυτοδιάθεσης και αυτοεκτίμησης

Συνηγορία για κοινωνική αποδοχή και πρόσβαση

Εφαρμογή Κοινωνικής Εργασίας σε Ομάδα, Άτομο και Κοινότητα

Τρεις τομείς εφαρμογής με αναλυτική διάκριση και βασικές δράσεις

1 Κοινωνική Εργασία με Ομάδα

- Ανάγκες Ατόμου και Ομάδας που ανήκει - συμβουλευτική οικογένειας
- Υποστήριξη συνεργασίας σχολείου - οικογένειας
- Επίλυση κρίσεων

2 Κοινωνική Εργασία με Άτομο

- Αξιολόγηση αναγκών μαθητή/μαθήτριας
- Ατομικές συνεδρίες - δημιουργία σχέσης εμπιστοσύνης
- Σχεδιασμός εξατομικευμένου πλάνου

3 Κοινωνική Εργασία με Κοινότητα

- Ανάπτυξη δράσεων για τη σχολική κοινότητα
- Προγράμματα Ένταξης
- Συνεργασίες με φορείς/υπηρεσίες
- Δικτύωση οικογενειών
- Εξεύρεση πόρων για την κάλυψη αναγκών της Κοινότητας
- Αλλαγή των συνθηκών της Κοινότητας

Ειδικότερα ο ρόλος του ΚΛ στις ΣΜΕΑΕ:

Οικογένεια

Με τη λήψη του κοινωνικού ιστορικού, αντλούν πληροφορίες που αφορούν ενδεικτικά τα εξής:

Κοινωνικομορφωτικά και πολιτισμικά στοιχεία, εργασία

Παράγοντες κινδύνου στην οικογένεια/ σοβαρά γεγονότα που έχουν επηρεάσει τη ζωή της οικογένειας και του παιδιού (π.χ. διαζύγιο, ανεργία, μετανάστευση, ΚαΠαΠ)

Ενδοοικογενειακές σχέσεις, δυναμική οικογένειας

Το υποστηρικτικό δίκτυο της οικογένειας- κοινωνικά δίκτυα (σύζυγος/σύντροφος, ευρύτερη οικογένεια, φίλοι, δικτύωση στην κοινότητα)

Την υγεία των γονέων (σωματική και ψυχική)

Ανησυχίες και προσδοκίες των γονέων

Επιδιώξεις – στόχοι παιδιών και γονέων

Οι πληροφορίες του κοινωνικού ιστορικού αποτελούν το θεμέλιο για τη μεταφορά πληροφοριών στη διεπιστημονική ομάδα, προκειμένου να σχεδιαστούν και να υλοποιηθούν εξατομικευμένες παρεμβάσεις για το κάθε παιδί/έφηβο.

Ο κοινωνικός λειτουργός: ατομικά ή/και συνεργατικά

Παρέχει συμβουλευτική
στις οικογένειες

Ενισχύει τη συνεργασία
σχολείου-οικογένειας

Υποστηρίζει
ευάλωτες
οικογένειες
και σε κρίση

Οργανώνει σχολή γονέων,
ενδυναμώνοντας τον γονεϊκό ρόλο
και αναπτύσσει θέματα που
ενδιαφέρουν τους γονείς

Οργανώνει σεμινάρια -
επιμορφώσεις, πολλές φορές
με τη συμβολή εξωτερικών
ειδικών

Δικτυώνει την οικογένεια με υπηρεσίες, φορείς, κλπ

Σκοπός:

Βελτίωση οικογενειακής λειτουργικότητας.